

Manual del puntual

A Bona Hora - Ecoxarxa del Bages

7 de Setembre de 2011

L'Ecoxarxa del Bages és una comunitat d'intercanvi en moneda social. Aquest document explica detalladament el funcionament, les regles i els recursos que ofereix.

1. Conceptes Bàsics

1.1 Intercanvis directes

1.2 Intercanvis amb moneda social

1.3 Organització

2. L'hora, la nostra moneda social

2.1 Definició

2.2 Interrelació amb altres monedes

2.3 Suport virtual: el CES

2.4 Creació de moneda

3. Com utilitzar l'ecoxarxa

3.1 Apuntar-se

3.2 Ofertes i demandes

3.3 Consultar el meu compte

3.4 Registrar un intercanvi

3.5 Com comprar hores amb euros?

3.6 Com valorar un producte o servei en h

3.6 Donar-se de baixa

4. Altres informacions imprescindibles

4.1 El Mercat de l'Estraperlo

4.2 El local de l'Ecoxarxa

1. Conceptes Bàsics

A *bona hora* -l'ecoxarxa del Bages- és una **comunitat d'intercanvi** de béns i serveis formada per gent del Bages i rodalies.

Funcionem amb dos tipus d'intercanvis:

- Intercanvis directes
- Intercanvis amb moneda social

1.1 Intercanvis directes

Els intercanvis directes es realitzen quan entre dues persones s'arriba a un acord per intercanviar els seus productes o serveis. L'ecoxarxa ens permet conèixer en tot moment què pot oferir cadascú.

1.2 Intercanvis amb moneda social

Per aquest tipus d'intercanvi, la xarxa disposa d'una **moneda social, pròpia** i d'àmbit **local**. Aquesta eina ens permet fer intercanvis multilaterals entre tots els membres de la xarxa, com fem amb l'Euro, la moneda convencional. Una moneda social és una moneda creada i controlada per tots els membres de la comunitat que en fa ús. La moneda social és un instrument de mesura del valor dels intercanvis: valora treball i recursos. A diferència de l'Euro, no fomenta l'acumulació ni l'especulació perquè no genera interessos.

1.3 Organització

Totes les decisions les prenem a les assemblees que solem convocar cada quinze dies a diferents ateneus i locals del Bages. La assemblea és sobirana en el sentit que és el màxim -i de fet l'únic- òrgan de decisió de qualsevol assumpte que afecti la xarxa.

Les assemblees són obertes a tothom, fins i tot a qui no és membre de la xarxa. De la mateixa manera, no és obligatori assistir-hi per participar en l'ecoxarxa.

Fins a dia d'avui les decisions s'han pres per consens de tots els participants que hi havia a cada assemblea.

2. L'hora, la nostra moneda social

2.1 Definició

La nostra moneda social es diu **hora** i té el símbol h . El valor de $1h$ és el valor d'una **hora de treball**. A partir d'aquesta referència podem valorar qualsevol producte o servei. De totes maneres, cadascú pot valorar lliurement el preu de les seves ofertes, de la mateixa manera que pot decidir lliurement què compra i què no. El fet que la moneda valgui una hora de treball fa que tingui un valor constant inalterable. També té l'avantatge que fa visibles les diferències entre sectors.

2.2 Interrelació amb altres monedes

Per poder intercanviar amb altres ecoxarxes que no es basen en el temps i per poder interactuar amb el sistema econòmic convencional s'ha establert el canvi

$$1h = 10\text{€}$$

Això no defineix el valor de $1h$. Només és una referència per a intercanvis fora de la xarxa o per a valorar aquelles parts del nostre producte o servei que encara no es poden aconseguir dins la xarxa -com per exemple la gasolina. En un futur, si el preu de l'Euro canvia, s'haurà de canviar aquesta equivalència.

2.3 Suport virtual: el CES

No hi ha monedes ni bitllets d' h . Fem ús d'una pàgina web des d'on realitzem els intercanvis amb moneda social, el CES (Community exchange system), <http://www.ces.org.za>. Més endavant detallarem el funcionament d'aquesta pàgina. Esbossem-ne ara les idees principals.

Cada membre de l'ecoxarxa està registrat en aquesta pàgina i hi té un nom d'usuari i contrasenya. Allà hi ha el seu compte on pot consultar el seu saldo d' h i on hi té anotats tots els intercanvis anteriors. El funcionament és similar a les pàgines de banca per internet. Per a realitzar una transferència d'hores només cal donar l'ordre des del teu compte.

A més els comptes són transparents, de manera que tothom pot saber quin saldo té cadascú. També es poden consultar gran quantitat d'estadístiques. Podem dir així que aquesta moneda no és anònima, sinó que la seva circulació està a la vista de tots els usuaris. Amb tot, algunes dades com el concepte dels intercanvis concrets són privades i només les poden consultar els implicats.

Quan no és possible disposar d'ordinador amb connexió a Internet o senzillament no és còmode, utilitzem xecs en paper. Aquest xec no és més que una llista que fa el venedor amb el número d'usuari, el nom, el concepte i el preu d'un intercanvi. Posteriorment s'hauran d'entrar totes les dades al CES.

Si algun usuari de la xarxa no té possibilitat d'utilitzar ordinadors amb connexió a Internet pot posar-se en contacte amb l'organització per a que algú li gestioni el compte.

2.4 Creació de moneda

Hi ha dos mecanismes per a crear la moneda social.

- Creació per deute
- Creació per canvi per Euros

Es permet tenir el compte d'hores en negatiu. La quantitat d'endeutament permès és igual al valor de les vendes fetes i fins a un màxim total de 24h. Així, si jo he venut productes i serveis a la xarxa per valor de 5h, llavors puc gastar 10h i quedar el meu compte a -5h. Els comptes mai poden quedar més en negatiu que -24h.

Aquest sistema permet la creació de moneda de forma descentralitzada i espontània just en el moment de produir-se l'intercanvi. Per altra banda, cap persona no pot entrar comprant directament, sino que es pot endeutar a mesura que augmenta la seva participació a la xarxa i sempre fins a un màxim absolut.

Per a crear les primeres hores i per aquelles persones que vulguin començar consumint es permet el canvi d'Euros per hores a raó de 10€=1h. Cada usuari té dret a adquirir d'aquesta forma un màxim de 24h (per 240€). Les hores aconseguides d'aquesta forma no computen per a l'endeutament permès.

No hem previst cap mecanisme automàtic per a gastar aquests €. Si hi ha un projecte o un membre que els vol utilitzar per un bé comú, l'assemblea pot decidir d'utilitzar-los. De la mateixa manera, es contemplaria retornar els € a canvi d'h, però sempre per decisió de l'assemblea.

3. Com utilitzar l'ecoxarxa

3.1 Apuntar-se

Per apuntar-se a l'ecoxarxa cal seguir dos passos: apuntar-se a la llista de correu de l'Estraperlo i registrar-se a la web del CES.

Apuntar-se a la llista de correu serveix per estar informada de les assemblees i actes relacionats amb la ecoxarxa. Per això cal anar a la pàgina web:

<https://llestes.moviments.net/listinfo/estraperlo>

Sota el títol *Subscribing to Estraperlo* hi ha un camp de text on cal posar-hi la vostra adreça de correu electrònic. La resta de camps no cal omplir-los. Després s'ha de prémer el botó *Subscriu*. Rebràs un e-mail a l'adreça indicada per acabar de completar el registre. Per enviar un correu a tots els membres de la ecoxarxa s'ha d'enviar a l'adreça estraperlo@llestes.moviments.net.

Apuntar-se a la web del CES és necessari per tenir el teu compte de moneda social. Per això cal anar a la web

<http://www.ces.org.za/>

Allà s'hi troben centenars de comunitats d'intercanvi de països d'arreu del món que també utilitzen el sistema web del CES. Busquem la nostra: a la llista de països, s'ha de clicar a *Spain*. Sortirà la llista de xarxes d'intercanvi d'Espanya. Moltes d'elles són ecoxarxes com la nostra. De la llista, selecciona la xarxa *A bona hora (Ecoxarxa del Bages)*. Ara s'ha d'omplir el formulari de registre. En aquest moment, abans d'inscriure's, és possible de mirar quines són les ofertes de la nostra xarxa. Si estàs dubtant de si inscriure't o no fes-hi una ullada i segur que t'acabes de decidir!

El primer camp que cal omplir és el tipus d'usuari. En el CES hi ha quatre tipus d'usuaris: *Empresa/Cooperativa* per un usuari que representa una empresa o organització productiva o de serveis. *Individual* per una persona sola. Aquest tipus de compte és el més habitual. *Organització* per organitzacions sense ànim de lucre tipus ONG. *Compartida* per a utilitzar un sol compte per a varies persones. Per exemple, un sol compte per a una família.

La resta dels camps són senzills d'entendre. Si surt qualsevol dubte o incidència no dubtis en contactar al correu electrònic de contacte horabages@gmail.com

Quan enviïs el formulari, l'administrador de la xarxa haurà de donar-te d'alta, així que poden passar un parell o tres de dies fins que tinguis el teu compte en funcionament.

3.2 Ofertes i demandes

Utilitzem la mateixa web del CES per saber què ofereix cada membre de l'ecoxarxa.

La llista de les ofertes està dividida en diversos sectors, de manera que en sigui més fàcil la navegació. Cada usuari de la xarxa ha de tenir alguna oferta. No hi ha nombre màxim d'ofertes: com més millor!. Les ofertes caduquen al cap d'un cert temps que es pot especificar al crear-la. En cas de dubte posa el màxim i ja seràs a temps de desactivar-la manualment.

Per veure les ofertes disponibles cal entrar a la web del CES <http://www.ces.org.za>, introduir amb el vostre número d'usuari i contrassenya, i després clicar a l'apartat *Ofertes*. Des d'allà es pot navegar pels diferents sectors i també es pot obtenir el llistat de les ofertes més recents.

Des de la mateixa pàgina d'ofertes, clicant el botó *Afegir una oferta* podreu afegir-ne una. Més endavant es pot canviar qualsevol de les dades que s'entrin. És molt important esforçar-se en pensar quines de les infinites coses que saps fer poden ser necessàries per la resta de la gent de la xarxa. Posa-hi les teves activitats professionals però també aquelles aficions que puguin ser útils a algú. També es pot oferir mà d'obra en general o per algun sector en particular. Fes una bona descripció detallada i, si s'escau, posa-hi una fotografia.

A part de les ofertes, el CES permet també posar demandes. Això és molt útil, a més de per buscar allò que ens interessa, perquè a molts de nosaltres ens costa saber quines coses podem fer i són útils als demés.

3.3 Consultar el meu compte

Un compte ideal en la nostra ecoxarxa està vora les 0h però amb molts intercanvis. Això significa que aquest usuari dóna tant com rep de la resta de participants.

Per consultar l'estat del compte cal anar a la pàgina del CES, identificar-se amb el número d'usuari i contrassenya i després clicar l'enllaç *Veure el meu Estat de Compte*. Per defecte surten els últims intercanvis i el saldo.

3.4 Registrar un intercanvi

Els intercanvis els registra només el venedor o venedora, que és la interessada en rebre les h un cop s'ha acordat i realitzat l'intercanvi. Per fer-ho, des de la pàgina principal del CES, un cop ja s'ha entrat amb usuari i contrassenya, cal clicar sobre l'opció *Cobrar una venda*. Es pot buscar el comprador pel seu nom o es pot introduir directament el seu número d'usuari. Això és tot el que cal fer!

Immediatament després d'introduir l'ordre, el comprador rebrà una notificació via e-mail amb els detalls de la transferència. El comprador no ha de fer res per acceptar el pagament. En el cas de que hi hagi un error o no estigui satisfet amb l'intercanvi, el comprador té 10 dies per posar-se en contacte amb la venedora, que podrà corregir

la transferència. La venedora pot, el plaç de 10 dies, modificar la transacció des de la seva pàgina *Estat de compte*.

En el cas excepcional d'un conflicte que no pugui resoldre's entre les persones implicades sempre es pot contactar amb l'administrador si és una qüestió tècnica del CES o amb l'assemblea si hi ha altres raons.

3.5 Com comprar hores amb euros?

Cada usuari té dret a comprar un màxim de 24h en euros, a raó de 10€/h. Per fer-ho, a hores d'ara, cal contactar amb el tresorer de la xarxa. El tresorer s'encarrega de gestionar els canvis d'euros a hores. A més del seu compte personal al CES, aquesta persona també controla el compte de l'usuari *Euro* al CES, amb número HORA0001. Quan compris hores, l'usuari Euro t'ingressarà les h que corresponguin al teu compte. D'aquesta manera aquests canvis queden perfectament registrats i així les finances de la xarxa són absolutament transparents: només mirant el saldo d'aquest usuari podem saber immediatament quants euros té la xarxa. De la mateixa manera, si s'inverteixen o es gasten euros per algun motiu, així quedarà anotada en aquest usuari. És a dir, la comptabilitat en euros de la xarxa està perfectament registrada en aquest usuari.

Per contactar amb el tresorer es pot enviar un correu electrònic a horabages@gmail.com posant un títol ben clar. L'administradora que rebí el correu li farà arribar la petició al tresorer. L'altra opció més directa és aprofitar una assemblea o un mercat de l'Estraperlo: segur que hi serà o en tot cas algun altre membre de l'organització podrà fer la gestió de forma delegada. El tresorer agafarà els diners en metàl·lic i tan aviat com li sigui possible rebrà la transferència d'hores en el teu compte del CES.

En un futur proper potser obrirem un compte en un banc ètic per agilitzar aquesta gestió.

3.6 Com valorar un producte o servei en h

Ja hem dit que els preus dels béns i serveis els posa lliurement cadascú. Amb tot, hi ha unes línies generals recomanades i que seguim la majoria dels integrants de la xarxa. Així, per posar preu als nostres productes fem aproximadament el següent:

Tot el temps que he dedicat a donar aquest servei o fer aquest producte, el contem directament en hores. Per exemple, 1 hora i quart d'una classe d'anglès val 1.25h. Recomanem comptar igual la majoria dels tipus de feina: tant l'hora de peó com l'hora d'especialista, ja que entenem que a l'ecoxarxa totes les feines són igual de valuoses. És clar que pot haver-hi excepcions per feines molt feixugues, perilloses o per altra

banda, molt suaus.

Havent comptat el temps, encara s'ha de sumar els recursos que s'han utilitzat. Aquells que s'hagin adquirit amb h es poden sumar directament, mentre que els adquirits en Euros es poden convertir a h pel canvi $1h = 10\text{€}$.

Una altra possibilitat interessant per aquells productes o serveis que necessiten d'una part important de recursos que encara han de ser adquirits en Euros és que el preu del producte inclogui tant € i h . Així per exemple, un mecànic que ens arregla un cotxe pot cobrar en h la mà d'obra però en € la peça nova que ha hagut de canviar. Aquesta modalitat mixta és perfectament possible i es pot anunciar també a través del CES. En el CES només s'hi ha d'annotar la transferència d'hores.

3.6 Donar-se de baixa

Per donar-se de baixa cal comunicar-ho a l'organització per exemple a través del correu horabages@gmail.com. Demanarem que el compte no estigui en negatiu. Per eixugar l'eventual deute es poden comprar les hores necessàries en euros o utilitzar els mecanismes d'intercanvi habituals. També es poden gastar les hores que quedin amb els productes i serveis de la xarxa, però no es tornaran en forma d'Euros.

Si una usuària està 6 mesos sense activitat, s'intentarà contactar amb ella per veure perquè no utilitza la xarxa i en primer lloc intentar reconduir la situació. Si la usuària definitivament ja no està interessada en l'ecoxarxa (¿com pot ser?) es procedirà a la baixa.

Si en algun moment hi ha un compte abandonat i sense possibilitat de tancar-lo correctament perquè no podem contactar amb l'usuari que el controla, repartirem el seu saldo o deute entre tots els comptes de la xarxa a parts iguals. Així podrem tancar-lo i sense que això influeixi la quantitat de moneda circulant al conjunt de la xarxa.

4. Altres informacions imprescindibles

4.1 El Mercat de l'Estraperlo

El mercat de l'Estraperlo és un mercat orientat a que els petits productors artesanals

puguin vendre i intercanviar els seus productes sense necessitat de passar per les distribuïdores convencionals. Està obert a tothom, també a qui vol intercanviar productes de segona mà, qui vol comprar amb Euros, amb *h* o qui vol passar una bona estona amb bona companyia.

Es solen fer un cop cada dos mesos i són itinerants per diferents indrets del Bages. Molts dels participants de l'ecoxarxa del Bages ens trobem també als mercats de l'Estraperlo per intercanviar i comprar i vendre en *h*. A més, solem posar un punt d'informació de la xarxa, així que és una ocasió immillorable si estàs interessada en l'ecoxarxa però vols saber-ne més i conèixer la gent cara a cara.

Per estar al corrent quan i on es fan el més còmode és apuntar-se a la llista de distribució estraperlo@llestes.moviments.net (veure apartat Apuntar-se).

4.2 El local de l'Ecoxarxa

Tenim a disposició, de moment de forma temporal, un local per a trobar-nos i fer intercanvis de productes. El local és al carrer Pedrosa No. 2 de Santpedor i quedem **cada dimarts de 19h a 21h**. Allà hi ha ordinador per poder entrar immediatament els intercanvis al CES.

El local també ens serveis per deixar-hi productes en stock de manera que la compradora i el venedor no cal que quedin en el mateix moment.

Si vols més informació, també és un bon lloc i moment per trobar algú que et pugui orientar.